

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Občané o předsednictví ČR v Radě Evropské unie

Technické parametry

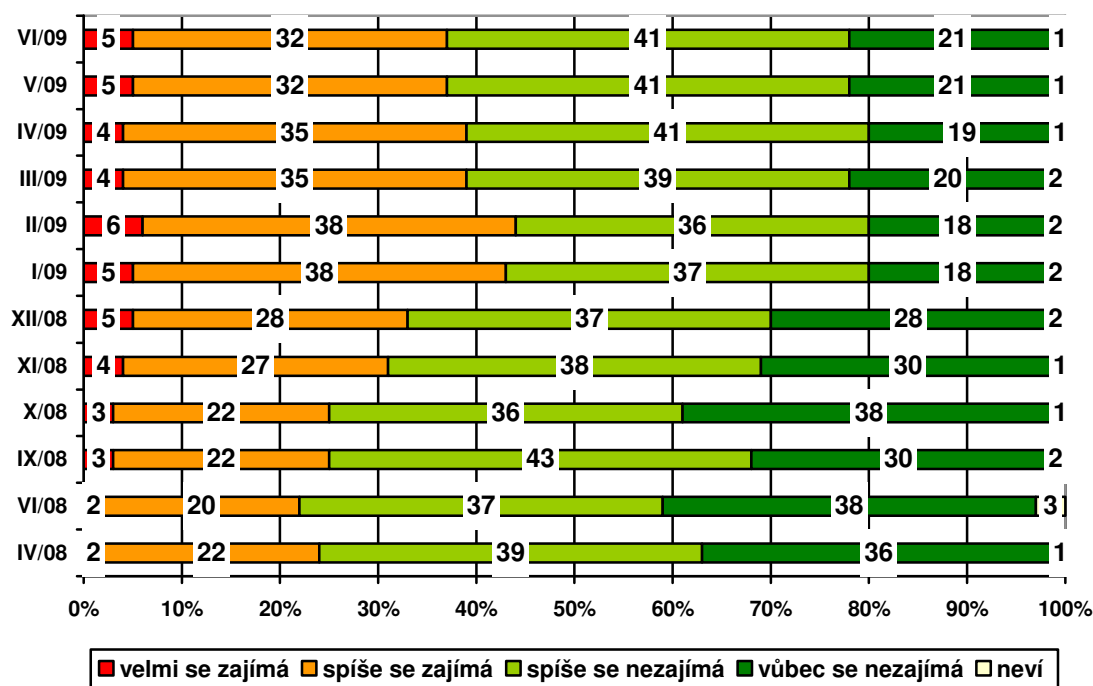
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-06</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>8. 6. – 15. 6. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1107</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.134b, PM.135b, PM.137, PM.138, PM.146, PM.161</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>8. července 2009</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

Do svého červnového šetření zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění blok otázek zabývajících se tématem právě skončivšího půlročního předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Šetření zkoumalo zájem respondentů o tuto problematiku, jejich informovanost a hodnocení příprav i samotného předsednictví.

Ve veřejnosti stále převažuje podíl lidí, kteří se o předsednictví ČR v Radě EU nezajímají (62 % při součtu odpovědí „spíše nezajímá“ a „vůbec nezajímá“), téměř dvě pětiny oslovených naopak o dané téma jeví zájem (37 % při součtu odpovědí „spíše zajímá“ a „velmi zajímá“). Jak je patrné z grafu 1 na následující straně, od dubna loňského roku, kdy byla otázka v kontinuálním šetření CVVM položena poprvé, vzrostl podíl lidí deklarujících zájem o danou problematiku (nárůst o 13 procentních bodů), a naopak klesl podíl těch, kteří se o téma nezajímají (pokles o 13 procentních bodů).

Statisticky významně častěji se o předsednictví vůbec nezajímají lidé, kteří svou životní úroveň označují jako špatnou, lidé s deklarovanou dobrou životní úrovní se o něj naopak zajímají častěji. Rozdíly v rozložení odpovědí se projevily i při třídění podle vzdělání. Zájem o předsednictví roste s dosaženým stupněm vzdělání. Nejméně se o dané téma zajímají lidé se základním vzděláním (34 % z nich zvolilo odpověď „vůbec se nezajímá“), nejvíce vysokoškoláci (58 % se o předsednictví zajímá – při součtu odpovědí „spíše se zajímá“ a „rozhodně se zajímá“). O předsednictví se častěji „spíše zajímají“ muži než ženy a v porovnání s ostatními voliči také lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

Graf 1: Zájem o předsednictví ČR v EU (v %)¹

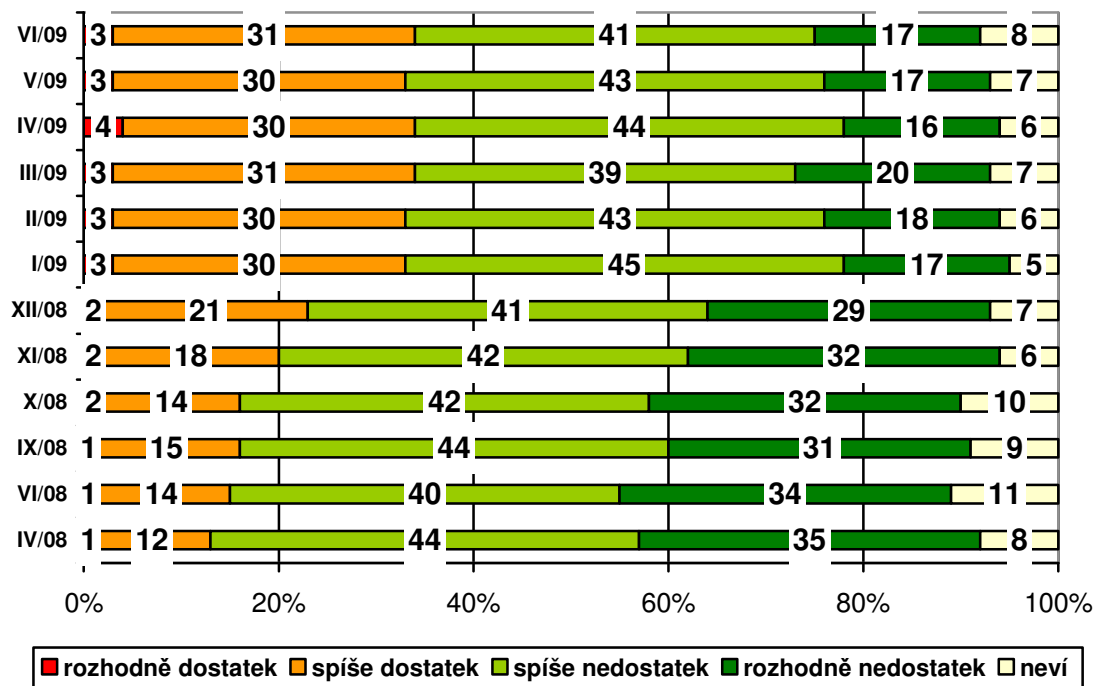
Většina populace starší 15 let se dále shodla na tom, že má o daném tématu málo informací². Pokud jde o to, co samotné předsednictví obnáší, nedostatek

¹ Znění otázky: „Česká republika předsedá od 1. ledna tohoto roku Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“ Znění otázky od dubna do prosince 2008: „Česká republika bude v první polovině roku 2009 předsedat Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“

² Znění otázky: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o činnosti české vlády v souvislosti s předsednictvím, c) o jednotlivých lidech, kteří se na předsednictví podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše

informací deklarovaly téměř tři pětiny lidí (58 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“), zatímco třetina (34 %) respondentů se domnívala, že je informována dostatečně.

Graf 2: Informace o tom, co předsednictví obnáší (v %)

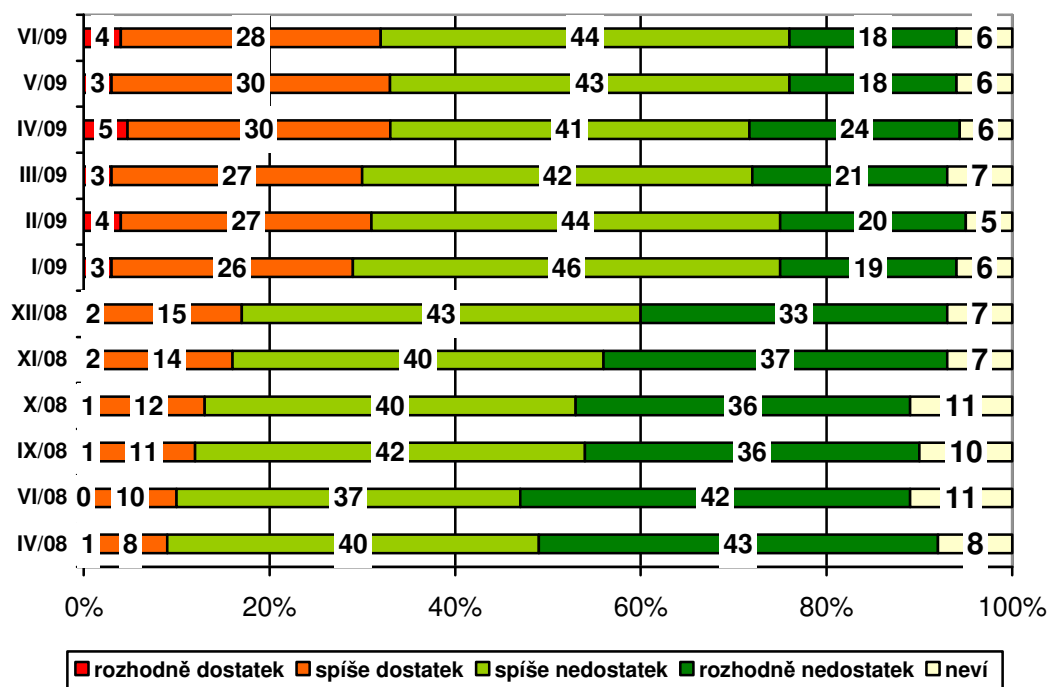

Jak je patrné z grafu 2, od prosince loňského roku vzrostl o 10 procentních bodů podíl občanů, kteří se cítí být informováni o tom, co předsednictví obnáší, a od dubna vzrostl tento podíl o celých 20 procentních bodů. To lze nejspíš přičíst na vrub zejména tomu, že téma se stalo, počínaje koncem loňského roku, velmi výraznou součástí veřejného (politického i mediálního) prostoru.

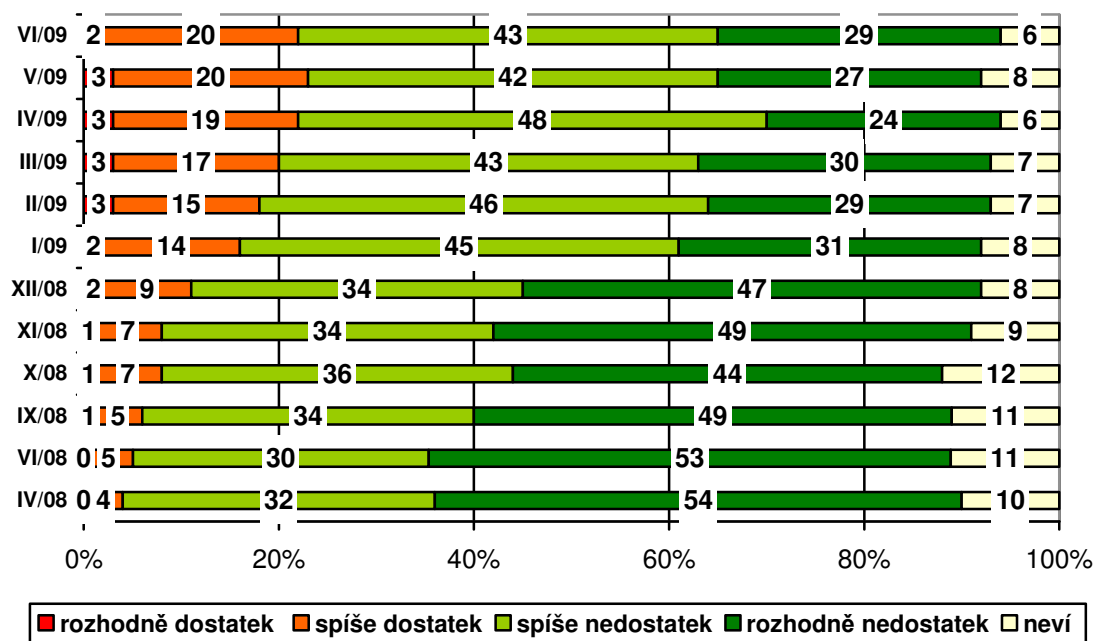
Pocit neinformovanosti převládal v české veřejnosti i co se týče příprav české vlády na předsednictví. Více než tři pětiny občanů (62 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“) deklarovaly nedostatek informací o této věci, informovanými se cítilo být 32 % oslovených. I u této otázky lze od dubna zaznamenat nárůst počtu informovaných lidí, jejichž podíl se počínaje prvním šetřením zvýšil o 23 procentních bodů (viz graf 3 na následující straně).

nedostatek, rozhodně nedostatek. Znění otázky od dubna do prosince 2008: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o přípravách české vlády na toto předsednictví, c) o jednotlivých lidech, kteří se na přípravách podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek.

Graf 3: Informace o činnosti vlády při předsednictví (v %)

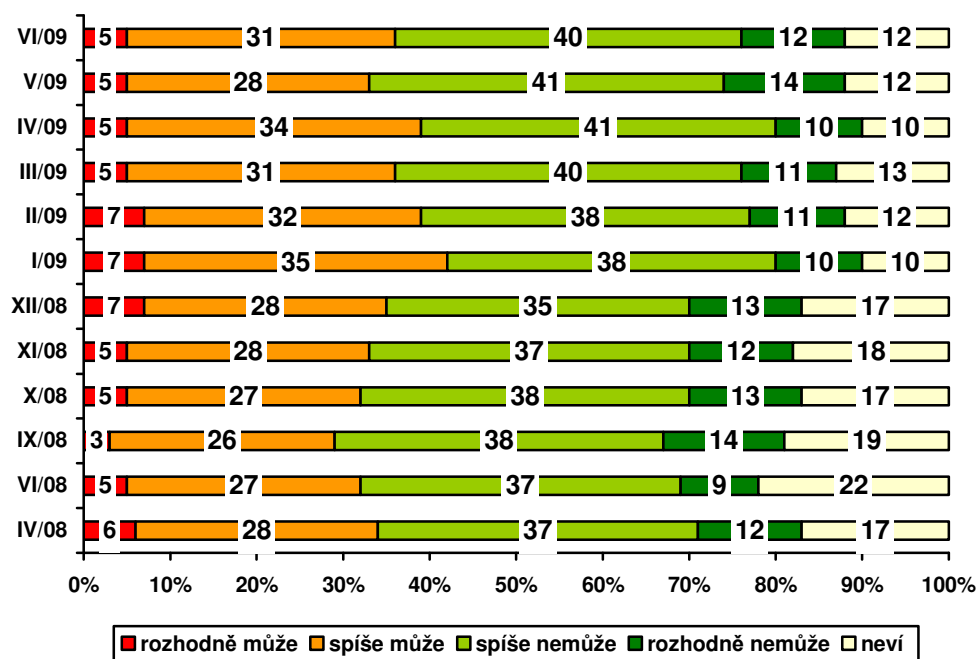
O konkrétních lidech, kteří se na přípravách podílejí, se cítilo být na začátku června informováno 22 % respondentů, většina vzorku populace naopak artikulovala neinformovanost (uvedlo to 72 % dotázaných). Pro rozložení odpovědí viz graf 4.

Graf 4: Informace o lidech podílejících se na předsednictví (v %)

Dostatek informací o všech třech tématech častěji deklarují dotázaní s proklamovanou dobrou životní úrovní a vysokoškoláci. „Spíše dostatek“ informací mají v porovnání s ostatními voličskými „tábory“ také lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

Z analýzy odpovědí na další otázku tematického bloku vyplynulo, že více než polovina respondentů (52 %) nesouhlasí s názorem, že země předsedající Radě EU může významně ovlivnit politiku unie. Více než třetina občanů (36 %) si naopak myslí, že předsedající země unijní politiku ovlivnit může (viz graf 5). Tento názor – jak vyplynulo z analýz druhého stupně – zastávají častěji potenciální voliči ODS a lidé, kteří svou životní úroveň označili jako dobrou.

Graf 5: Vliv předsedající země na politiku EU (v %)³

Jak se dále ukázalo – ač se cítili být o daném tématu nedostatečně informováni či o něj nemají takový zájem – byli Češi, co se průběhu předsednictví ČR v Radě EU týče, stále spíše optimističtí. O něco více než polovina z nich (51 %) totiž soudila, že naše republika jako předsedající země obstála.

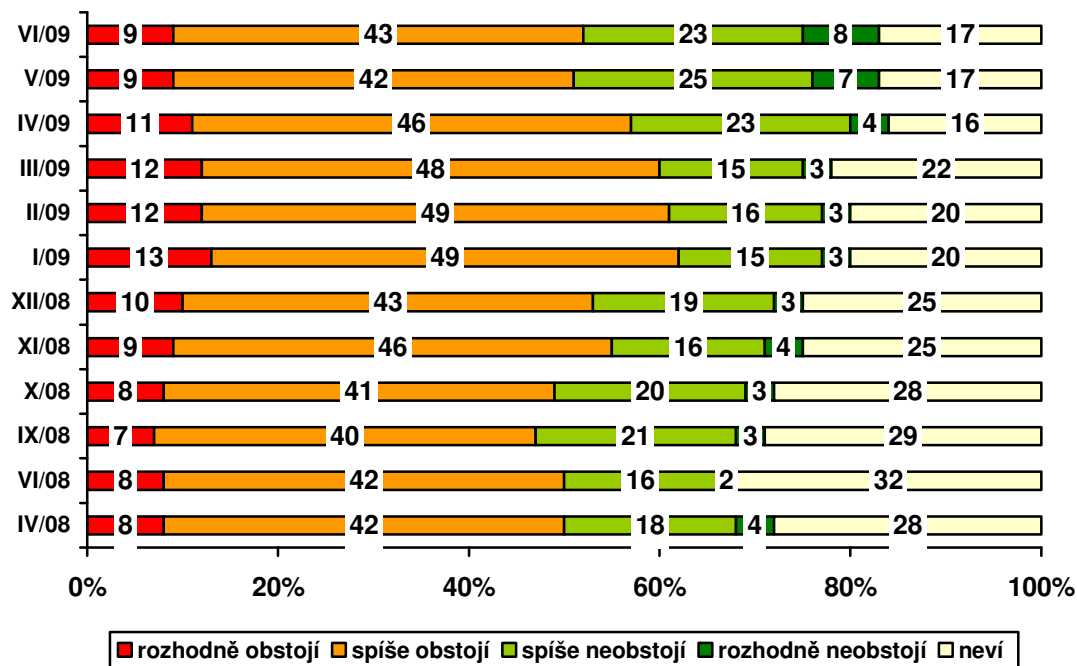
K názoru, že ČR v této roli neobstála, se přiklonila necelá třetina (32 %) oslovených (při součtu odpovědí „spíše neobstála“ a „rozhodně neobstála“).

Z časového srovnání je zřejmé, že ohledně výsledků předsednictví byli čeští občané spíše pozitivně naladěni, značná část (v posledním šetření to bylo 17 % dotázaných) však neměla na tuto otázku jasný názor, a volí tedy odpověď „nevím“. Rozložení odpovědí opět dokládá nedostatečnou informovanost veřejnosti, která se však v porovnání s prvním šetřením v dubnu loňského roku zmenšila o celých jedenáct procentních bodů. Pro podrobné výsledky viz graf 6 na následující straně.

³ Znění otázky: „Může nebo nemůže podle Vašeho názoru země předsedající Radě Evropské unie významně ovlivnit politiku EU?“ Možnosti odpovědí: rozhodně může, spíše může, spíše nemůže, rozhodně nemůže.

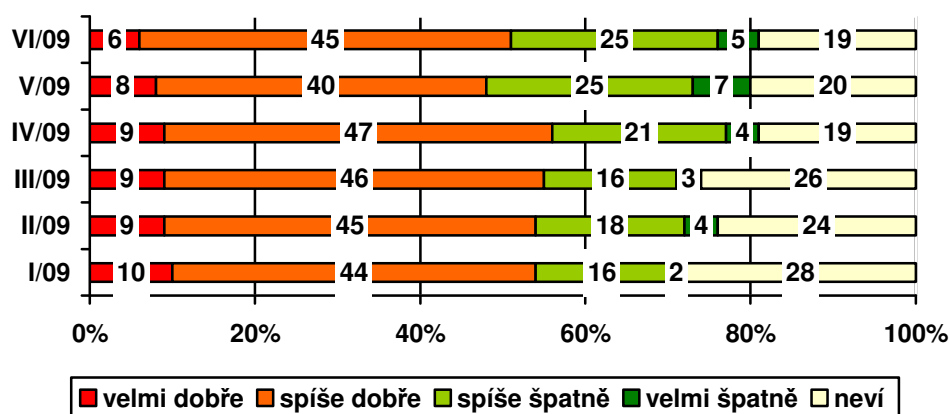
Třídění druhého stupně ukázalo, že k hodnocení českého předsednictví jako úspěšného (ČR „rozhodně obstála“) se častěji přikláněli potenciální voliči ODS a lidé s dobrou životní úrovní.

Graf 6: Obstála ČR jako předsednická země? (v %)⁴

Více než polovina českých občanů byla v červnu toho názoru, že naše země si v pozici předsedající země vede dobře (51 % při součtu odpovědí „velmi dobře“ a „spíše dobře“), opačný názor měla necelá třetina respondentů (30 % při součtu odpovědí „spíše špatně“ a „velmi špatně“). Odpověď nevím zvolilo 19 % dotázaných, což bylo o devět procentních bodů méně než v lednu letošního roku.

Graf 7: Jak si ČR vede jako předsedající země? (v %)⁵

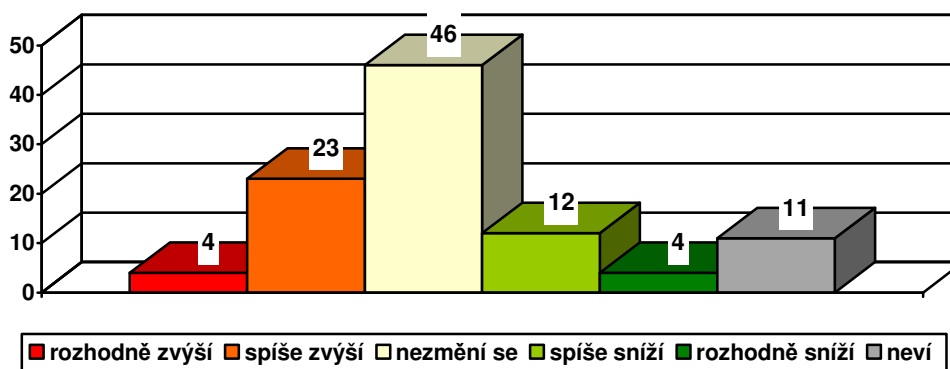
⁴ Znění otázky VI/09: „Myslíte si, že Česká republika v pozici předsednické země obstála nebo neobstála?“ Možnosti odpovědí: rozhodně obstála, spíše obstála, spíše neobstála, rozhodně neobstála. Znění otázky od IV/08 do V/09: „Myslíte si, že Česká republika v pozici předsednické země obstojí nebo neobstojí?“ Možnosti odpovědí: rozhodně obstojí, spíše obstojí, spíše neobstojí, rozhodně neobstojí.

⁵ Znění otázky: „Jak si podle Vás vede Česká republika jako země předsedající radě Evropské unie? Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.“

Kladné hodnocení statisticky významně častěji vyjadřovali vysokoškoláci, potenciální voliči ODS a respondenti s proklamovanou dobrou životní úrovní. Lidé se základním vzděláním volili statisticky významně častěji než lidé s vyššími stupni vzdělání odpověď „nevím“.

Vliv předsednictví na mezinárodní prestiž nevnímá jako klíčový 46 % občanů, kteří se domnívají, že se prestiž ČR na mezinárodní politické scéně nezmění. Více než čtvrtina respondentů si myslí, že mezinárodní prestiž naší země se výkonem předsednictví zvýší (27 % při součtu odpovědí „rozhodně zvýší“ a „spíše zvýší“), opačného názoru je 16 % oslovených (při součtu odpovědí rozhodně sníží“ a „spíše sníží“). Zhruba desetina (11 %) veřejnosti zvolila u této otázky nerozhodnou odpověď „nevím“.

Graf 8: Zvýší se předsednictvím mezinárodní prestiž ČR? (v %)⁶

Názor, že se prestiž ČR předsednictvím zvýší, zastávali častěji lidé s deklarovanou dobrou životní úrovní a potenciální voliči ODS.

⁶ Znění otázky: „Mezinárodní prestiž ČR se podle Vašeho názoru předsednictvím rozhodně zvýší; spíše zvýší; nezmění; spíše sníží; rozhodně sníží?“